

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vsa leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravnništvo ne ozira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnništvo v ulici Carintia 25. Odprte reklamacije se prosto poštuje.

Glasiloslovenskega političnega društva za Primorsko.

V edinost je meč.

Vabilo na naročbo.

Prvo polulete tekočega leta je izvršeno. Stare naročnike prosimo nujno, da pravočasno ponovno naročbo, da ne nastanejo neredi pri odpošiljanju lista. Prijatelje našega lista tudi prosimo, da gledajo nam pridobiti novih naročnikov. Cena je razvidna na čelu lista.

Upravnništvo „Edinosti“.

„Pro Patria“ razpuščena.

O namerah „Pro Patrije“ nesmo dvomili nikdar. Nedavno že — govoreči o obnem zboru tega društva — povedali smo, kako drzno stega društvo „Pro Patria“ svojo roko po naše lasti. Predvčerajšnjem, včeraj in danes imajo sicer Italijani vedno na jeziku in v peresu tudi našo družbo sv. Cirila in Metoda.

Ali ni res in ni res, da bi bila analogija v delovanju našega in italijanskega šolskega društva, kajti mi nismo pohlepni po tuje lasti, — v zavodih naše družbe ne najdete nijednega nemškega ali italijanskega otroka! Delovanje družbe sv. Cirila in Metoda sledilo je — in hoče tudi v bodoče slediti — vedno le istemu smotru, ki je dovolj jasno izražen v pravih rečeh te družbe: obrana in obrana narodnosti svoje. Le tam, kjer je konstatovana resnična nevarnost za narodnost našo — le tam, kjer nasprotniki naši sistematično in se železno kensekvencijo izpodkopujejo tla dragemu in milemu našemu jeziku — vabeč otroke slovenske z raznimi moralnimi in nemoralnimi sredstvi v italijanske ali nemške zavode — le tam zastavila je družba sv. Cirila in Metoda svojo roko, da rešimo, kar je še moči rešiti.

Druga je s „Pro Patrijo“ in z nemškim „Schulvereinom“: ti dve društvi kazali sti dan na dan glede na nas Slovence raznarodujočo tendencijo svojo.

V otroškem vrtu „Pro Patrije“ na Groti bili so letos skoro izključljivo otroci zapeljanih, dolžnosti svojih do rodu svojega ne zavedajočih se slovenskih starišev — starišev, katerih zibelka je tekla po največ tam po Kranjskem. Jeli po tem takem v tem zadnjem slučaju možno govoriti o obrambi svoje lasti, svoje narodnosti?! Gotovo ne! Da so v zavodih „Pro Patrije“ samo italijanski otroci, žal-besede ne bi prišlo iz naših ust, da: vse naše simpatije stale bi na njih strani. Ali oni ne branijo svoje, ampak hočejo imeti kar je naše; naše slovenske otroke zablajo v svoje učilnice, da nam jih ugrabijo, da vzgajajo rod slovenskih janičarjev in gladijo pot slovenskemu odpadništvu. Kder pa sega po ptujem blagu, ne brani svojega; in velika laž je, da je društvo „Pro Patria“ gojilo le namen obrambe italijanske narodnosti v zakonitih mejah te narodnosti. Meje njih narodnosti so jim še preozke, želijo si jih širše in širše; tendencija njih delovanja je ekspanzivna. Tej tendenciji služilo naj bi — in je res služilo! — italijansko šolsko društvo „Pro Patria“.

Ako pa pomislimo na avstrijske osnovne zakone, koji jamčijo vsem narodnostim te monarhije svobodno gojenje narodnosti svoje in kojo nam svečano zatrjujejo, da so — ali bi merali biti — vsi jeziki mnogojezične Avstrije ravnopravni v šoli in uradu: tedaj moramo reči, da je bilo delovanje „Pro Patrie“ avstrijskim osnovnim zakonom protivno, torej nezakonito, kajti rušilo je ono, kar postava zahteva, rušilo je ravnopravnost.

V sredo še pisal je „L'Indipendente“:

„Naprej! Nov korak na dolgej in težavnej poti, nov korak: v daljavi je zmaga vtelesena misli „Pro Patrije“, v daljavi bliščeča se prikazen; vzdiga se altar, kjer ima slava svoje bronove plošče, na katerih bodo vrezana imena vztrajnih, ki so se bojevali kot junaki, ki so padli smehljajočej se odaljenej svetej prikazni. Zmagonosna pot je posuta z bolečinami,

osrečevalen: ne pozabi me! In na ta opomin odzval bi se jaz se sveto prisego: ne pozabim te nikdar, ker bi te niti ne mogel, ako bi tudi hotel!“

„Oh, doma me gotovo pogrešajo!“ — vsklikniviši te-le besede hotela je pobegniti. Ali prijel sem jo mehko za drobni ročici in — ostala je.

„Gospodičina, povejte mi še enkrat, kaj da značijo cvetice potočnice!“

„Ne pozabi me“ — zašepnila je in prislonila glavo svojo na vzburjeno prsa moja. Jaz pa sem pritisnil na nje čelo — prvi poljub.

„Ne pozabi me!“ — zašepnila je zopet.

„Nikdar, nikdar te ne pozabim, drago bitje“ bil je strasten moj odgovor,

Izvišji se mi iz rok odbežala je po drobnem pesku — bil sem zopet sam.

Počasnih korakov ali vzburjenim srcem koračil sem proti domu. Stric me je že nestrpno pričakoval. Teško me je stalo skrivati vzburjenje svoje; ali prevladal sem se, boječ se, da ne bi vzbudil v stricu kak sum, kajti besede njegove: „glej, da ne zaišeš v slabo tovaršijo!“ usiljevale so

na močena je se solzami in zaprekami, ki so nastale po človeškem delu; vzraku čuje se glas mnogih obnemoglih duš, ki neso mogle doseči zaželjenega cilja.

Taka je pot v velikem boju svetlobe proti temi, v kulturnem in nebravem boju „Pro Patrije“, katero mora prehoditi, da doseže zmago.

Nihče se ni še odtegnil, in, upamo, da nihče ne stopi s težavne poti: „Pro Patrija“ potrebuje pomoči, sil, vztrajnosti svojih posinovljencev. Kedo bi odrekel svojo pomoč „Pro Patriji“, ki ga prosi jokajočim glasom?

Danes, ko se naznanja nov napredek našega velikega podjetja, zdi se namumestno, da vzpodbudimo nezavedneže, da vnamemo apatične (nebriljivce), da osrčimo malosrčneže, da vzdravimo pozabljenec.

„Pro Patria“ teče vesela zmagi nasproti, oddaljenemu oltarju: prinesimo vsi davek svojih močij, da bode vztrajala pri tem velikanskem teku, katero bi hoteli uničiti ljudje in osoda — in „Pro Patrija“ bode zmagala.

Pridobitje naše okolice pričelo se je mirno, z vojsko, ki ima svojo moč v podučevanju. Stari krivi nazori rušijo se pred vidnim vspehom: „Pro Patria“ napreduje navdušena po lastnih sovražnikih, kateri beže pred njeno jasno in svitlo postavo.

Včeraj je bila še omejena v mestnem krogu; danes vihra že njena zastava po naših brdih; jutri se razširi po vsej okolici, po goratej Istri in po Furlaniji.

Njena zmaga je naša zmaga: Nihče naj ne izostane pri vzkliku: „Viva „Pro Patria“!“

Tako je torej še v sredo pisal „L'Indipendente“. Namere njih povedal nam je ta list s hvalevredno odkritosrčnostjo. Torej pridobitev Tržaške okolice je njihov namen — „Pro Patrije“ zastava naj bi vihrala po naši okolici in po naših brdih. Kdo more torej z ozirom na delovanje in namere „Pro Patrije“ —

se mi v spomin. Neka neprijetna, toda nedoločna slutnja vznemirjala mi je dušo. Ni-li mogoče, da je stric moj govoril v proroškem duhu! Ali je morda kaj pozitivnega znal o znancih mojih? Ali so ga britke skušnje lastnega njegovega življenja silile v to, da me je svaril? Take in enake misli podile so se mi po glavi, odhajajočemu v sobo svojo k počitku. Konečno je pa narava neizprosno zahtevala dolžni jej tribut in objel me je prijeten spanec. Ali nesem dolgo mirno spal: mučile so me neprijetne sanje, koje so bile odsev onih vznemirjajočih slutenj, ki so me bile preobdale neposredno predno sem šel v postelj.

Sanjal sem seveda o njej. Ljubkovala sva se dan na dan in prisegala si večno zvestobo. Vprašal sem stariše njene po nje roki in — dobil sem jo. Prišel je zaželjeni dan združitve. Bila je angeljski-krasna v poročni svojjej obleki. Bil sem srečen, neopisljivo srečen. Odpravimo se do cerkve. Prišedšim do cerkvenih vrat postavi se nam nasproti nepoznan človek. Očesi sta se mu strašno vrteli; kakor šiba na vodi tresel sem se pod temi groznimi

katero namere nam je jasno označil „L'Indipendente“ — še govoriti o lastni obrambi?

In to društvo razpustilo je slavno ministerstvo za notranje stvari z odredbo z dne 10. julija t. l. št. 2897/M. J., ki slove:

„Nepolitično društvo „Pro Patria“, katero razširja djelovanje svoje po svojih podružnicah po Tirolskem, Primorskem in Dalmaciji, je pri svojem obnem zboru v Tridentu, dne 29. junija t. l., na predlog člana dra. Karola Dordija jednoglasno in pri obnem odobravanju sklenilo, da se izreče soglasje in najsrčneje čestitke Rimskemu društvu Dante Alighieri, kakor tudi njega predsedniku Bonghiju.

Ker je notorično, da postopa Rimsko društvo „Dante Alighieri“ avstro-ogerskej monarhiji nasprotno in ker se da iz raznih javnih pojavov — katere se more poizvedeti iz italijanskih listov — posneti, da so naperi tega društva naperjeni direktno proti avstrijskemu državnemu interesu, je toroj društvo „Pro Patria“ po svojem gori omenjenem sklepu pokazalo, da goji poleg v pravih označenih šolskih smotrov tudi druge in sicer političke tendencije, katere bi se mogle celo zadevati ob določila kazenskega zakonika.

Taka nelojalna in nepatriotična tendencija družbe „Pro Patria“ pojavila se je tudi s tem, da je odbor, ki se je ustanovil ob priliki obnega zbora društva „Pro Patria“ v Tridentu in kateremu je bil predsednik podružnice v Tridentu, advokat dr. Karol Dordi, rajši opustil naprošeno in dovoljeno okrašenje mesta z zastavami, nego da bi bil ugodil zahtevi policijskega komisarijata, da se mora na odličnem mestu izobesiti tudi zastava v avstrijskih državnih barvah.

Z ozirom na te odnose spoznalo je ministerstvo za notranje stvari na podlagi §. 24. postave z dne 25. novembra 1867. drž. zak. zaukazati razpuščenje društva „Pro Patria“.

Društvo je torej razpuščeno! Kdor

pogledi. Vsa družba bila je kakor okamenela. Slednjič zagrmí stentorskim glasom: „Stoj predrzneš, ki stogaš roko svojo po ptujih pravicah; ne prekorači božjega prahu in ne onečščaj hiše božje! Pravice moje do tega dekleta so nedotakljive in nikakor ne mislim od njih odstopiti. Torej proč, proč!“

Nastala je grozna tišina. Boječe sem pogledaval nevesto svojo, hoteč jo vprašati: Je-li res tako, pojasni mi! Slednjič pa vzklikne nevesta, kazoč na nepoznane tujca: Da, to je moj pravi ženin, z vami sem se le igrala! Po teh besedah zdrsní v nje naročje. Meni se je pa zdelo, da se gore name podirajo — — — in zbudil sem se.

Jasno jutro pošiljalo je svoje žarke v spalnico mojo. Glava mi je bila težka in lena. Oblečem se in izpivši svojo kavo odidem na sprehod. Čisti zrak in vonjajoči vzduh, ki je prošinjla naravo, vplivala sta kaj ugodno na čustvanje moje. Slednjič sem se do cela umiril in smehljal sem se razgretej fantaziji svoje. Povsem pomirjen vrnem se domov.

Dozdevalo se mi je, da je stric za-

PODLISTEK.

Ne pozabi me!

List iz dnevnika; spisal J. M. Krivčev.

(Dalje).

„Gospodičina!“ — ogovoril sem jo po dolgem molku.

Pridvignila je glavo svojo ter vprla vame očesi svoji tako ljubko, zaupljivo, . . . prijatelj, tega pogleda ne bodem pozabil svoje žive dni. Ne, nesem mogel več dvomiti: tudi v nje angeljsko-čisto srce dovršila je svoj uhod — zmagonosna ljubezen.

„Jelica!“ — bilo je prvokrat, da sem jo ogovoril krstnim imenom.

Ona pa je zopet vprla vame svoj pogled.

„Ne pozabi me!“ rekli ste, da značijo one cvetice. Ne le, da me neste razžalili s svojim pojasnilom glede pomena teh cvetic, ampak zatrdim vam, da bi stalo tu pred vami najsrčneje mej vsem bitji na tem božjem svetu, ako bi se smel nadejati, da so bile besede vaše resen opomin, izvirač iz globine srca, — opomin to-li

poznava vlade naše čudno naklonjenost do nas Slovencev, pogodil bode takoj, da vzrok postopanja vlade proti „Pro Patriji“ nikakor ne tiči v nezakonitem delovanju rečenega italijanskega društva proti nam Slovincem, ampak da morajo biti drugi tehtni vzroki, ki so vlado prisilili, da se je vzdramila iz svoje letargije. Da, bili so tehtni vzroki: ugled in avtoriteta države naše na zunaj zahtevala sta, da zrušijo ono ognjišče, na katerem so neprestano in brezobzirno netili ogenj v e l e i z d a j s t v a. Tendencija „Pro Patrije“ bila je nam vsem od prvega začetka nje obstanka povsem jasna: pod krinko nepolitičnega društva hoteli so tirati visoko, interesom države naše dijametralno-nasprotno politiko. Preparirati so hoteli Primorske dežele, da bi se prej ko prej mogle odtrgati od države avstrijske ter pridružili sosednjemu kraljestvu. „Pro Patria“ bila je v tesnej zvezi z raznimi irredentovskimi društvi Italije, osobito pa z društvom „Dante Alighieri“, o katerega Avstriji nasprotnem delovanju smo letos opetovano pisali. Delovanji „Pro Patrije“ z jedne strani in društva „Dante Alighieri“ z druge strani bili ste paralelni — bila je to kombinovana akcija Avstriji sovražnih elementov.

Začetkom obstanka „Pro Patrije“ bili so še nekoliko oprezni, pozneje so pa postali drznejši in drznejši: pri letošnjem obnem zboru v Tridentu prišli so že tako daleč, da so sramotili avstrijsko zastavo, zastavo avstrijske cesarske hiše in da so brezobzirno izražali somišljenje svoje z društvom, ki je avstrijske državi neizprosno protivno. Pojavi pri rečenem obnem zboru imeli so na sebi vse znake veleizdajstva. Do tega spoznanja prišla je tudi naša vlada, kar nam priča odstavek v minister-ske naredbi, ki trdi, da je društvo „Pro Patria“ gojilo poleg šolskih smotrov še druge političke tendencije, katere se celo zadevajo ob določbe kazenskega zakona. In „Triester Zeitung“ piše: „Razume se po sebi, da so po Italiji navdušeno pozdravljali idejo „Pro Patrije“ in nastala so tam slična društva, katerim na čelu so bila najodličnejša imena irredentovske stranke. Napori skoro vseh teh društev bili so obrnjeni proti Avstriji, vsa ta društva tirala so politiko, katero so potem zanesli tudi v „Pro Patrijo“; to poslednje društvo pa tudi ni ničesar opustilo — da-si se je skrbno oziralo na vnanje forme, — kar je moglo pospeševati približevanje italijanskim društvom à la Giovanni Prati v Bolonji. Pri drugem obnem zboru, vršivšim se pred dvema leti v Trstu, pokazala se

pazil vzburljenost mojo, toda rekel ni ničesar; zato pa sem postal jako pazljiv in se skrbno izogibal vsemu, kar bi moglo pozornost njegovo na-me obračati.

Z Ivanom sešla sva se še istega jutra — — — sporočil mu je pozdrav Jeličin. Pogovarjala sva se o dogodkih večerajšnjega dne. Zgovorno in brezskrbno izraževal je svoje opazke o vojnji, o okolici Zagrebskeje, o gradu — kateremu je veljal naš pohod, — o znaneih, itd. Zlato nebriznost izraževalo mu je jasno lice! Po meni pa so pluli prve ljubezni burni valovi, provzročujoči tolike slasti in — tolikega gorja.

„Ti Filip! imaš-li posebnega posla danes na večer?“ vpraša me slednjič.

„Ne, da bi znal!“ odgovorim mu.

„Pridi torej k nam! Sešli se bodemo v prijaznej lopi našega vrta! — Ti ne veš, kako prijateljski in zaupljivo se da pogovarjati v istej zeleni lopi poleg žuborečega vodometa, potem ko je hladni pomladanski mrak razpel svoja krila nad vso divno naravo ter nas objel v tešilno svoje naročje. Kako prijetno se da sanjariti v svetelj mračnej tihoti!“

(Dalje prihodnjič).

je že jasnejše politična fizignomija „Pro Patrije“ in se je pojavila posebno pri predstavi opere „Ernani“, ko so morali pri burnem odobravanju zopet in zopet ponavljati neko mesto, kateremu so samovlastno pripisovali politično važnost. Pri zadnjem obnem zboru v Tridentu so pa kar brezobzirno pokazali politično-narodno tendencijo „Pro Patrije“: drzno in telegrafnem potem podajali so roko svojo nekemu irredentškemu društvu in zasramovalo se je zakon gostoljubnosti in uljudnosti s tem, da so se branili pripoznati barve države, pod katere okriljem je procvitalo društvo „Pro Patria“. S tem se je približala potrpežljivost vlade svojemu koncu in razpustila je nelojalno in nepatrijočno društvo. In prav ima „Triester Zeitung“ ko vsklikne: Kedaj se je še čula cesarsko pesem pri kakem obnem zboru „Pro Patrije“, kedaj se je čula jedna sama beseda spoštovanja in dobrohotnosti do Avstrije?!

Razmerno energične, nenavadne besede „Triesterice“ pričajo nam, da so dosegle stvari pri „Pro Patriji“ skrajno mejo in da se je jelo to prepričanje polagoma širiti tudi mej onimi odličnimi krogi, ki so bili do sedaj — plašeči se pred namišljeno slovansko ekspanzivnostjo — prenaklonjeni irredentovskim nestrpnostem. Kasno, jako kasno prišlo je to prepričanje; ali bolje kasno, kakor nikdar, pravi znan francoski pregovor. Nadejamo se, da bode ta vladni korak ugodno vplival na javno mišljenje mej nami, da bode nekoliko očistil okuženo političko atmosfero in da bode zbištril nazore glede čustvovanja obeh, v našej Primorskeje živečih narodnosti. In zato pozdravljamo zadovoljstvom najnovejši ukrep avstrijske vlade!

Hočeš ali nočeš smo zopet pri ljubeznjem našem Pahorju. Zoperno nam je, da se moramo zopet in zopet baviti s tem čudnim možem, ali ker ima ta čudak mej okoličani brezdvoybno svojo stranko — žalostno ali resnično — treba je, da neutrudno kažemo na političke grahe njegove. Kaj pravi gospod Pahor o razpuščenju „Pro Patrije“? Bode-li uvidel, da je bila ona zahvala, katerej je tudi on pritisnil svoj „placet“, gorostasna breztaktnost — in ne samo breztaktnost, ampak čin, ki se nikakor ne strinja z dinastiškimi čustvi lojalnega naroda slovenskega? Kaj pravi sedaj oni okoličanski Bencich, ki je naše poslance dolžil neuljudnosti in netaktnosti? In slednjič, kaj poretke sedaj oni okoličani, ki verno pobirajo stopinjice svoje za gospodom Pahorjem. Nesmo še izgubili upanja, da jih vendar kedaj sreča — pravo spoznanje. In ko se to zgodi, stisniti jim čemo roke bratski in prijateljski.

Razpuščenje „Pro Patrije“ radi nelojalnih nje tendencij je pa sijajno zadoščanje značajnim našim poslancem!

—t—

Politični pregled.

Notranje dežele.

Volitve v Gorenje-avstrijski deželni zbor vršile se bodo dne 25. in 26. avgusta in 3. septembra.

Razni listi so bili raztrosili vest, da je po Praškem mestnem zstopu v deželni šolski svet voljeni dr. Heinrich odložil naklonjeni mu mandat. Včeraj došli Dunajski listi pa nam javljajo, da je bilo to le pobožna želja vladnih krogov. Dr. Heinrich nikakor ne misli odložiti svojega mandata nemškimi liberalcem in nacionalcem na ljubo. Prav ima! Voljen je bil povsem pravilno in postavno, kajti postava o deželnem solškem svetu ukazuje mestnemu zastopu Praškemu, da voli jednega zastopnika nemške narodnosti kot zastopnika v deželni šolski svet, nikakor pa ne zahteva, da bi moral dotičnik biti nemški liberalce ali nacionalce. Čudimo se Dunajskemu „Vaterlandu“, da v tej

zadevi bije ob isto struno z liberalci. V pomirjenje Nemcev naj bi Heinrich odstopil! Ali za Boga, kam pa pridemo ako bi hoteli ugoditi vsakej nepostavnej zahtevi gospodov Nemcev samo takó, radi ljubega miru. S tem bi se pa mir nikdar ne dosegel, kajti vznemirjenje mej nemškimi narodi bilo bi v permanenci. Naredite prostor pravici odločno in brezobzirno — res da bode nastal hud vihar mej krivičniki — ali uverjeni smo, da se vihar kmalu poleže in mir bode trajen, ker bode slonel na solidnej podlagi.

Rieger uvideva sam, da jo je močno zavezil, kajti namerava — kakor piše sam Olomuškemu „Pozoru“ — odstopiti s političnega pozorišča. Ako se to obistini, postalo bo obilo Staročehov — Mladočehi.

Večina Poljskih listov zaganja se v Praški mestni svet, radi „provokatoričnega njega postopanja“. Vsaj pravimo: Poljaki ostanejo vedno Poljaki; volk menja dlako, a nravi svoje nikdar.

Kakor znano priborili so Šlezijski Slovani pri ravnokar dovršivših se deželnozborskih volitvah 6 mandatov, imajo torej večino v kmetske skupini deželnega zbora. S tem pride en slovenski poslanec v deželni odbor. Za to mesto določen je katolišk duhovnik in profesor verstva Swiezy.

Narodno probujenje na Korškem kaj lepo napreduje. Kakor pišejo „Slov. Narodu“ udeležilo se je zadnjega — petega — shoda političnega društva toliko posestnikov in kmetov, kakor še nobenega njega prednikov — bilo je navzočih kakih 300 slovenskih možakov. Govorilo je več znanih rodoljubov, ali tudi kmetje sami so se oglašali prav pridno za besedo.

V zadnjem številki smo že povedali, da je vlada razpustila Dunajsko dijaško društvo „Österreichischer Studentenverein“. Ta vladin ukrep napravil je kolikor-toliko senzacije, kajti to je bilo jedino dijaško društvo, ki je gojilo tendenco narodne strpljivosti. Bilo je nasprotno veliko-nemškimi dijaškom društvom. Vlada je utemeljila svoj ukrep trdeč, da se je društvo bavilo s politikom in da so se v nje vrinile socialistiške tendencije. Ali mar nemško-nacionalna akademiška društva ne tirajo politike?!

Vnanje države.

„Novoje Vremja“ javljajo, da namerava Rusko ministerstvo mornarice graditi 5 novih vojnih ladij za mornarico v Črnem morju.

„N. Fr. Pr.“ povdarja neutrudno in vsaki dan, kako izborni odnošaji da so sedaj v Bolgariji. Trudoljubivost svetovnega tega lista je nekako sumljiva, ako pomislimo, da jo je slavni Koburžan kar nenadno popihal iz Bolgarije in da je opetovano konferiral s člani njegove obitelji, katera ima mnogo zvez z vplivnimi orleanisti. Ves politični svet bavi se sedaj z vprašanjem, se-li Koburžan vrne na Bolgarsko ali ne. Celu njegova obitelj prišla je neki do spoznanja, da se je stališče princu do cela omajalo. Pa drobiža tudi nemajo doli v Sofiji, zadnje posojilo so že pohrustali. Kaj pa potem, ako sorodniki Koburžana zatisnejo svoj mošnjček. Ali hoče morda plemeniti princ se svojimi pretnjami velevlasti prisiliti, da ga pripoznajo. Ta nada se mu pač ne izpolni.

Domače vesti.

Osobna vest. Nj. eks. g. dr. Defacis predsednik prizivnega sodišča je odšel na dopust.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti oziroma za otroški vrt v Rojanu nabralo se je do dne 18. julija iz pušice v krmi g. Josipa Pertota v Rojanu 22 gld. 25 kr. — V isti namen daroval je g. Anton Bone 1 gld. — Lepa hvala.

Prijatelji „Pro Patrie“ nabrali so dne 17. t. m. za družbo sv. Cirila in Metoda 90 nvč.

Polaganje temeljnega kamona noveje župne cerkvi vrši se, ko pišemo te-le vrstice. Poročilo prinesemo prihodnjič. Stavbišče in vse hiše v njega okolici okrašene so z zastavami — in tudi slovenske narodne vihraji ob hišah — in transparenti. Na tisoče občinstva vre po ulicah k redkej tej slavnosti.

„Slovincu“ v odgovor. Slava Vašemu rodoljubju, javljajočem se v tem, da hujskate tukajšne trgovce proti gospodom, „ki imajo tudi besedo pri „Edinosti“ — in sicer hujskate v istem trenutku, ko so ti gospodje zapričeli energično akcijo za slovenske napise! Hvala Vam, hvala, da tako lepo podpirate rodoljubno naše delo! Pogrešek glede dopisnic — kojega je zakrivil vajenec naše tiskarne — zapazili smo tudi mi kmalo, a bilo je vendar prepozno, ker je bila stvar z ozirom na prevažno sedanjo našo situacijo jako nujna. „Slovenca“ smo dobili ravnokar — in pišemo soboto v jutro — rečeni pogrešek smo pa že včeraj popravili vabeč iste zaupne moče v zopetno posvetovanje. „Slovenčev“ opomin nam je torej došel prekasno. Kar se tiče slovenske zavednosti ne snamemo pred nikomur klobuka, pred poročevalcem „Slovenčevim“ pa že celo ne!

O „Pro Patriji“ piše nam slovenski delavec: Torej „Pro Patria“ je šla — zgodilo se je, kar smo davno pričakovali, kajti to društvo je škodovalo dobremu avstrijskemu cesarju in domovini našej. Čeprav bodo morda ustanovili drugo društvo, ali ves svet ve sedaj, kakšni da so. No Bog ve, če bodo naša gospoda še votali zahvalo municipiju v Tridentu? Kje je tisti Goriški poslanec (Knez Hohenlohe. Op. Ured.) ki je rekel, da so neki rogovileži Avstrije najzvestejši podaniki? Sedaj bodo menda okoličani uvideli, kakšni možji so oni, ki so njih otroke vlačili v vrte „Pro Patrie“.

Žalost v Izraelu. Odposlaniki mesta Trst na dogovore gledé odprave proste luke in vpeljave državnega užitninskega davka v našem mestu, koji dogovori so se vršili minoli teden na Dunaju, prišli so domov in prinesli neveselo novico, da je vlada odločena vpeljati po odpravi slobodne luke tudi svoj užitninski davek. S tem bode mestu odpal glavni vir njega dohodkov, s kojimi so tako dolgo mastili sami sebe ter pomagali svojim zvestim privrženecem. Še jedno leto in slavni magistrat zgubi ta vir zlata, iz katerega je zajemal ter širil laško kulturo in jezik ustanovljajoč šole, urade itd. Potem si bode magistratna gospoda morala pomagati s pristojbinami in dokladami; zadnjih bode mo imeli na koše ter bode mo težo istih tembolj občutili, ako bode v mestnej kolibi še dalje trajalo sedanje malomarno gospodarstvo in nesramni nepotizem. „Mattino“ še upa, da se bode vlada uklonila želji Tržačanov ter uvedla nižji davek. Vederemo. Vendar pa mislimo, da bi naši okoličani, videč se tako zatirane, vendar enkrat odprli oči ter tirjali boljše uprave ali upravne ločitve od mesta. Stvar je resna in pomiselka vredna. Lahom je prišla vođa že do grla, radi česar vlada sedaj v tržaškem Izraelu velika žalost in obup.

Slavni čini naših kulturonoscev. Zopet nam je zabilježiti sramoten dogodek, s kakoršnimi se odlikujejo kolovodje italijanske stranke v Trstu. Vetrnjak „Cittadino“ in lahonska kavka „Indipendente“ sta se dlje časa kavsala ter bruhala jeden na drugega najstrupenejši strup. Prvi se je naveličal tega umazanega boja urednik Indipendenteju, dr. Izidor Reggio; hotel je poskusiti tudi svojo moč in začudjenemu svetu pokazati vso svojo doktorsko omiko. V ponedeljek zjutraj srečal je na ulici sotrudnika „Cittadina“ g. Petra Degana ter mu je meni nič tebi nič pilepil par za-

Creolina Pearson

priporočena po odličnih zdravniških in higijenskih kot specialni neotrovano, najzdravnejše in najcenejše sredstvo, ki uniči vsako okuženje že v kulu in odstranjuje neprijetni in škodljivi duh in vzhlep in katerega gre prednost pred ogljenčevu kislinu zaradi lastne mu splošne vspešnosti proti parazitom in mušom.

Creolina Pearson v svoji najkoristnejši porabi kot:

Milo (Zajfa) alla Creolina

podaja hišnemu gospodinjstvu najboljše, najzdravje in najcenejše milo za dišavo in toaletu: je pravo milo bodočnosti.

Kdor poskusi te izdelke, kateri se dobe pri lekarnarjih in drogerijah, in jih porablja, ta uvažuje glavna pravila zdravstva, previdnosti in varnosti.

C. kr. notar Dr. JOAHIM ZENKOVICH

odprl je svojo pisarnico v Sežani.

Kwizda-ja

e. k. izklj. priv.

restitucionálni fluid

(voda za pranje konj).

Služi vsled mnogoletnih izkušenj za jačeneje pred in po velikem trudu in po delu daje konju posebno vztrajnost o dirkah itd. 1 steklenica gl. 1.40.

Kwizde Vaseline za konjska kopita proti suhim in lomečim se kopitomi Lonček f. 1.25.

Kwizde lep za kopita (umeteljni rog). 1 drožič 80 kr.

Kwizde milo za pranje domače živali, kositrova škatlja po 100 gramov 80 kr., kositrova škatlja po 300 gramov gl. 1.60.

Pristno se dobi po vseh lekarnah in prodajalnicah mirodij avstr.-og. monarhije.

Da se varuje pomot, prosimo p. n. občinstvo, da zahteva o kupovanju teh sredstev vedno Kwizda preparate in pa se pazi na goretno varnostno znamko.

Posilja se po rošti proti povzetju vsak dan po glavnem skladišču: Kreis-apotheke Korneuburg pri Dunaju

Franz Joh. Kwizda,

e. k. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobavitelj za živnozdravniške preparate.

Vozni listi in tovorni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod

„RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od e. k. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 22-42

Ludwig Wielich

na Dunaju, IV Weyringergasse 17,

ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Mejnarodni promet
prve Primorske družbe za prevažanje mēblev
KONRAD EXNER
via Squero Nuovo št. 7, skladišča via Ferriera št. 9 (Telefon št. 265) v Trstu.

Podružnice v Pulji, Gorici, na Reki in v Opatiji
Zavod za shranjevanje mēblev in efekto.

Prevažanje mēblev vzprejemlje se na vse strani. — Razpošiljajo in vzprejemljejo se v varstvo kovčegi, zaboji, koši itd.

Trgovinska agentura državnih železnic. — Spedijski bureau e. k. južne železnice v OPATJI.

Redna dovažanja in odvažanja do in od parnikov. — Nakladanja in razpošiljanja na vse strani. — Zastopniki v vseh mestih doma in v inozemstvu. Služba za poštno in hitro pošiljanje in pošiljanje 8-5 priljago.

Glavna agentura paroplovnih družb za Istro in Dalmacijo.

NB. Prazni vozovi za prevažanje mēblev odpošiljajo se točno na vse postaje. Informacije točno in gratis. Vprašanja je stavljati direktno na centralo v Trstu.

Riccardo Dinelli

Via S. Lazzaro št. 15, Trst.

Zaloga alabastra vsake kvalitete in oblike.

Tovarna za gips

različnih vrst na drobno in debelo.

Izdeluje kipe iz gipsa po nizkih cenah. 25-44

Znaten postransk zaslužek,

ki se vedno veča in ki dolgo let traja, morejo si pridobiti pripravne in zanesljive osebe (odsluženi žandarji imajo prednost), katere so v vednej dotiki z občinstvom. Vprašanja je pošiljati: G. S. 1890* Graz, postlagernd. 14-25

Carlo Pirelli

mejnarodni agent in speditér

Trst, Via Arsenale št. 2.

Oddaje listke za železnice in parobrode mornarjem in delalcem po nizkih cenah in na vse kraje.

8-8

Prva Benska firma za razpošiljanje manifakturnega blaga

Bernhard Ticho — Brno

17-20

K. r. Ratmarkt št. 169, — razpošilja po poštnem povzetju.

RAJE CREPE čista volna, dvojna širokost 10 metrov gl. 5.	SIFON 1 kom. 30 vatlov I. vrste gl. 5 50 najboljše kakovosti gl. 6 50	Zastor od jute turški vzorec, kompletni zastor gl. 2 30
NOUVEAUTÉS snovij za ženske obleke: z modnimi črtami in carreaux, dvojna širokost, 10 m. gl. 8	KANEVAS 1 k. 30 vatlov lila gl. 1 80, 1 k. 30 vatlov rdeč gl. 5 20 Kanevas iz niti 1 k. 30 vatlov lila in rdeč gl. 6 —	Holandske dolge preproge (ostanki) 10-12 met. dolge 1 ostanek gl. 3 60
PISANO praktična snov za hišne obleke 10 metrov gl. 4.	RAJE-RIPS v vseh barvah, 10 m. gl. 3 50	Najnovejši francoski volli, ki se morejo prati, krasnih načrtov, 10 metrov gl. 3 50
Gladkobarvena moderna snov v vseh novih barvah dvojna širokost 10 met. gl. 5 —	OKSFORD ki se more prati, dobre kakovosti, 1 kom. 30 vatlov gl. 4 50	Rjuhe brez šiva iz dobrega domačega platna 3 kom. gl. 3 50
CHEVRON nove vrste, brana snov, dvojna širokost 10 m. gl. 5 50	Zefir za srajce najboljše, kar se more pripravljati, 1 kom. 30 vatlov gl. 6 50	Platnjeni Java-robci z zavozlani mi franžami 6 kom. gl. 2 10
Trožica (Dreidraht) dobre kakovosti 10 m. g. 2 80	BOSTON ki se more prati, najnovejši deseni, 10 metrov gl. 3 —	Ženske srajce iz šifona in platna s fino štikarijo 3 kom. gl. 2 50
ČRNI TERNO seksionski fabrikat, dvojna širokost 10 m. gl. 4 50	Jedna Rips garnitura obstoječa od 2 ogrinjala za posteljo in 1 za mizo, so svilenimi franžami gl. 1 —	Ženske srajce iz trpežnega plat. obrobijene s čipkami 6 k. g. 3 25
DOMAČE PLATNO 1 komad 30 vatlov gl. 1 50 1 " 30 " " " gl. 1 50	Tunis-portiere za 1 okno, kompletne 2 dela f. 3 50	Moške srajce lastnega izdelka bele ali barvene 1 kom. I vrste gl. 1 80 II vrste gl. 1 20
KING-WEBE bolje nego platno 1 kom. 1/4 širok 30 vatlov gl. 6 —	Jedna garnitura od jute 2 posteljina in 1 namizna ogrinjalo z franžami gl. 3 50	Srajce za delalce iz rumbarškega oksforda, kompletne, velike 3 kom. gl. 2 —
Vzorci gratis in franko — Ilustrovan modni žurnal „Brüner Neuheiten“ gratis in franko.		Normalna srajca kompletne velike, 1 kom. g. 1 50 Normalne hlače komp. velike, 1 kom. gl. 1 50

J. & S. KESSLER, v BRNU

(MORAVSKA).

Največja in najcenejša razprodajalnica za poletje.

Ceniki moškega in ženskega perila, tkanin in galanterijskega blaga, vzorci sukna in odrezki brezplačno in franko. Razpošiljatev po povzetju.

Zaloga suknenega blaga.	Rjuhe, 1 komad brez šiva, 2 m. dolg f. 1 50
Blago za poletno obleko, more se oprati, najnovejše, praktično, 6 in pol metr. za popolno moško obleko. for. 3 —	Modne stvarij za gospode.
Sukneni ostanki za moške obleke in ženske dežne haljine, 3 10 m. za celo obleko f. 3 25	Srajce za gospode iz šifona, kretona, oxford, najboljši izdelek I. a f. 1 80 II. a f. 1 20
Pristni angleški Ševiot, 3 10 m. za popolno moško obleko for. 8 50, 7 50 in f. 6 —	Oxford-srajce za delavce močne dobre kakovosti, 3 komadi prve vrste for. 2 —
Blago za vrhno suknjo najnovejših barv, najljubše kakovosti, 2 10 m. za popolno vrhno suknjo for. 6 —	Spodnje hlače iz trpežnega platna, za 3 komade I. v. for. 2 50 II vrste for. 1 80
Elegantno urejeni uzorniki z 400 podobami gospodom krojačem nefrankirano.	Normalno perilo, Jägerjev sistem, iz čiste volne, za gospode in gospe, 1 srajca f. 3 50, 1 hlače 3 f. iz pavole 1 kom f. 1 50
Potni plašči, volneni, 3 50 dolgi 1 60 široki for. 4 50	Moške nogovice za poletje, bele in barvane pletene, 6 parov for. 1 10
Blago za ženske noše.	Svileno-Finich nogovica za potno nogo, 12 parov for. 1 20
!! Najugodnejša prilika !!	Žepne rute, 12 kom. obrobijene, z barvanim obrobjem, za moške f. 1 20 za gospe f. 1 —
Blago-zefir, pristno barvano, najkrajnjih barv 10 metrov for. 3 50	Čepice iz sukna iz najljubšega brnskega sukna, za gospode in dečke, 6 kom. f. 1 20
Carirovano in progasto modno blago, 50 cm. široko, za ponočne suknje, žensko in otroško obleko, 10 metrov for. 2 50	Perilo za gospe.
Župon- in trožično blago vseh barv 10 m. I. vrste 3 50, II. vrste for. 2 80	Ženske srajce, 6 kom. iz trpežnega platna z zobci f. 3 25 s štikarijo for. 5 —
Brocat-, Jakuart in volneno Rips-blago, 5 cm. široko, v vseh mogočih barvah 10 metrov for. 3 60	Nočni korseti iz finega šifona in finim štikanjem, 3 kom I v f. 4, II. v. f. 1 80
Nervi, 90 cm. širok, nežno lisasto modno blago najnovejših barv, 10 metrov for. 4 50	Ženski predpasniki iz oxforda, kretona, surovega platna ali šifona, 6 kom. for. 1 60
Beige in Doris najnovejše gladko in karirovano sukno iz čiste volne 10 metr. f. 6 50	Spodnje kiltje za gospe iz rouge, surovega platna ali šifona, 3 kom. f. 3 — iz mohairja ali zefirja, 1 kom f. 1 50 in f. 2 —
Terno in kašmir, dvojnato široko, črno in barvano 10 metrov for. 1 —	Rute za na glavo iz fojla, najnovejših uzorcev, 6 komadov for. 1 20
Plavi tisk in francoski Creton za opralno obleko, 10 metrov f. 2 50	Ženske nogovice za poletje, bele in barvane, 6 parov pletenih for. 1 50
Volneni atlas, dvojnato široko volneno sukno, črno in v vseh barvah, 10 m. f. 6 50	Blago iz platna in tkanine.
Zastori, odeje, preproge.	1 komad = 29 vatlov
Zavese iz jute, najnovejših tiskov, popolno dvobarvno f. 2 30 četverbarvne f. 3 50	Domače platno močne kakovosti, 1 kom. (29 vatlov) 1/4 for. 5 50, 1/4 for. 4 20
Garnitura iz jute, 2 odeji za postelje in 1 za mizo, najnovejših tiskov, dvobarvne for. 3 50, četverbarvne for. 6 —	King-tkanina, bolja od platna, najboljše znamke 1 kom 1/4 for. 7 50, 1/4 for. 5 80
Štepane Rouge-odeje, popolno dolge in široke, komad for. 3 —	Oxford najnovejših uzorcev, 1 kom. (29 vatlov) for. 4 50
Jacquard-Manilla preproge, 10 metr. dolge trpežne kakovosti for. 3 50	Chifon za moško in žensko perilo, 1 kom (30 vatlov) I v. for. 5 50, II. vrste for. 4 50
Rips-garnitura, 2 posteljina in 1 namizna odeja, najmodnejše barvne sestave f. 4 50	Cannevas za posteljne preproge, 1 kom (30 dunajskih vatlov) I. v. 6 f., II. v. f. 5 20
	Atlas Gradl za posteljne preproge, 1 komad (30 dunajskih vatlov) I vrste for. 7 50 II vrste for. 5 50

Srečke Dunajske razstave po 1 gl.

Vsaka srečka je veljavna za obojna žrebanja.

Seznamek dobitkov za obojna žrebanja.

Prvo žrebanje 14. avgusta 1890. Drugo žrebanje 15. oktobra 1890.

I dobitek vreden 50000 gl.	I dobitek vreden 50000 gl.
1 " " " 5000 " "	1 " " " 5000 " "
1 " " " 2000 " "	1 " " " 2000 " "
1 " " " 1000 " "	1 " " " 1000 " "
2 dobitka vredna vsak 500 " "	2 dobitka vredna vsak 500 " "
5 dobitkov vredni 200 " "	5 dobitkov vredni 200 " "
10 " " " 100 " "	10 " " " 100 " "
20 " " " 50 " "	20 " " " 50 " "
50 " " " 20 " "	50 " " " 20 " "
200 " " " 10 sreč. razst. " "	200 " " " 10 " " "
2000 " " " 5 " "	2000 " " " 5 " " "

Srečke po 1 gl.

V TRSTU pri:
Gius. Bolaffio, Alessandro Levi.